

Samenvatting van de preek over zondag 36 van de Heidelbergse catechismus

Lezen: Leviticus 24 : 10 – 16 en 23; Handelingen 4 : 1 - 12

De naam van iemand die we liefhebben, houden we hoog. Zouden we dat dan ten opzichte van de HEERE niet doen? Zoals Hij heet, zo is Hij. Hij openbaarde Zijn Naam voor ons. De rijkste Naam is Jahweh: 'Ik ben Die Ik ben': aanduiding van Zijn grootheid en macht en van Zijn genadige betrokkenheid op Zijn volk. Voor die heilige Naam vraagt de Heere eerbied.

Thema: *de Naam van de HEERE: stopwoord of pleitgrond?*

1. de zonde die verboden wordt (99a)

Wij willen al niet graag dat onze naam onteerd wordt. Hoeveel meer geldt dat voor de heilige God. Wij kunnen Zijn Naam helaas op verschillende manieren onteren.

Vloeken: de Naam licht achten. Je bidt om je eeuwige verdoemenis! Er is geen verschrikkelijker zonde dan deze, want dan gebruiken we Gods Naam voor het tegenovergestelde als waarvoor de Heere Zijn Naam geopenbaard heeft.

Ijdel gebruiken: zinloos, zomaar. Zo kun je gedachteloos bidden, zingen, belijden. Of Gods Naam als een soort mascotte gebruiken.

Maar ook zwijgen is in dit verband erg. Doen alsof Hij er niet is. Er niets van zeggen als Zijn Naam gelasterd wordt. Zie Leviticus 5 :1.

We worden geroepen om deze zonde mee te helpen weren en verbieden – zie Lev. 19:17. Uit liefde tot Hem!

Dat moet uiteraard wel met wijsheid en tact gebeuren. Het beste is: onder vier ogen.

En als er op tv gevloekt wordt: zet het programma af en schrijf naar de betreffende omroep. We kunnen in dit verband denken aan Ef. 5:11.

Voor de naam van iemand die je lief is, kom je op.

Met klem geldt dit gebod voor kerkmensen: 'U zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken'. Dat Hij Zijn Naam aan ons openbaarde, is een heerlijk voorrecht, maar ook een klemmende verantwoordelijkheid (zie ook Amos 3:2).

2. de straf die aangekondigd wordt (100)

'Want de HEERE zal niet voor onschuldig houden wie Zijn Naam ijdel gebruikt'. Hij heeft er geen enkel begrip voor! Zie Leviticus 24: de lasteraar wordt gestenigd. Een afschrikwekkend voorbeeld.

Vandaag is er nog uitstel van de straf, om Jezus' wil. Er is nog bekering mogelijk (zie 2 Petrus 3:9).

Maar deze zonde is nog net zo erg als toen. En laten wij niet menen die vloeker niet te zijn. Denk aan Paulus: toen hij tot bekering kwam ontdekte hij de wortel van de godslastering in zijn hart (zie 1 Tim. 1:13).

Wat wordt het dan een wonder voor mij dat de Heere het vonnis nog niet voltrekt.

Dankzij Christus. Hij is op beschuldiging van godslastering de dood ingegaagd (Matt. 26:65v). Hij werd onschuldig ter dood veroordeeld, opdat wij voor het gericht van God vrijgesproken zouden worden, door het geloof in Zijn Naam; de enige Naam tot zaligheid gegeven (Hand. 4:12). Jezus eerde de Vadernaam volmaakt (Joh. 17:4 en 6).

3. de eerbied die gevraagd wordt (99b)

Het gaat in dit gebod vooral om dat wat de Heere positief van ons vraagt.

Wie de liefde van de Heere kent, wil Zijn Naam graag hoog houden.

'In het kort, dat wij de heilige Naam van God niet anders dan met vrees en eerbied gebruiken, opdat Hij door ons op de rechte wijze beleden, aangeroepen en in al onze woorden en werken geprezen wordt'.

Met vrees en eerbied, in ons omgaan met Gods Woord, in ons gebed, in de manier waarop we in de kerk zitten, in ons zingen.

'Opdat Hij op de juiste manier door ons *beleden* wordt'. Dat was onze bestemming.

Door de zonde zijn we die kwijtgeraakt. Maar de Heilige Geest brengt terug bij onze oorspronkelijke bestemming: Hem belijden. In de stilte voor de Heere, in het gezin, in de kerk, in de wereld. Zie Mattheüs 10:32v.

Hem *aanroepen*: Zijn heilige Naam is een pleitgrond in ons gebed. Zie Jozua 7:9.

Hij heeft Zijn Naam in Christus helemaal uitgeschreven. Daar laat Hij Zich raken.

Denk aan Jakob: 'Ik laat U niet gaan, tenzij U mij zegent'.

Hij wil ook in al onze woorden en werken *geprezen* worden. Pas als onze woorden met werken gepaard gaan, belijden we Hem op de juiste manier (zie Col. 3:17).

Eens wordt de Naam van de HEERE volmaakt geprezen: Openbaring 15:3 en 4.

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Hoe stelt u zich op als er in uw omgeving gevloekt wordt? Probeert u er wel eens iets van te zeggen? Waarom wel/niet?
2. Waarom zou vloeken de grootste zonde zijn?
3. 'We gebruiken Gods Naam ijdel, als we God voor ons karretje spannen' (citaat uit de preek). Op welke manieren kan dat gebeuren?
4. Hoe kunnen we op een positieve manier Gods Naam ter sprake brengen in ons gezin, in ons werk, in het gesprek met buurtgenoten?

Voor de kinderen:

- Waarom is vloeken zo erg? Wat vraagt iemand eigenlijk aan God als hij vloekt?
- Wat doe jij als er gevloekt wordt? Weglopen, of niets zeggen? Of iets anders? Vraag de Heere maar om je te helpen om voor Hem op te komen!